

GHILAD

Sediul consiliului local: Ghilad nr. 972 A, telefon/fax 0256/418221;

Coordonate:

45°28'06" lat. N;
21°08'13" long. E;

Repere istorice:

-895 - legenda spune că pe locul unde se află azi satul Gad a avut loc o bătălie între voievodul român Glad și oștile ungare și că de la numele lui Glad vine cel al Gadului;
-în sec. al XII-lea localitatea Ghilad se numea **Gyad** și apoi **Galad**;
-în anul 1212 comuna a fost dăruită de regele Andrei al II-lea al Ungariei unui ișpan cu numele de **Sebus**;
-sec. XVI - pașa **Rami** al Timișoarei colonizează mai multe familii de români ardeleni în Ghilad;
-sc XVII - satul Gad e pustiit de turci;
-1717 - Ghiladul de azi este amintit sub numele de **Gorgna Gilad** (cu 80 de case) și **Dogni Gilad** (cu 100 de case);
-așezarea Gad avea 30 de case;
-în anul 1721 are loc colonizarea mai multor familii de germani;
-1842 - sunt colonizate mai multe familii de unguri;
-1851-1860 - sunt așezate alte familii de coloniști unguri și germani;
-1900 - locuitorii așezării Gad erau, în proporție de 35%, de naționalitate sârbă;
-1926 - Ghiladul avea 3 589 de locuitori;
-1936 - în Ghilad erau trei biserici, școală primară, casă națională, monument istoric, fanfară, două biblioteci publice, cor bărbătesc, 850 de case, 3539 de locuitori;
-în Gad existau școală de stat, confesională sârbă și germană, cor bărbătesc, cor mixt, club sportiv, monument al eroilor;
-20 februarie 1942 - se naște la Gad **Ioan (Ionel) Bogdan**, instrumentist și dirijor;
-1947 - s-a născut la Ghilad **Viorel Cristea**, cunoscut pictor naiv (d. 15.05.1993);

-2002 - Ghiladul (cu satul Gad) avea 1 849 de locuitori;

-2004 - comuna Ghilad a fost reînființată prin desprinderea de orașul Ciacova;

-2009 - sunt pietruți cei 12 kilometri de drum dintre Ghilad și Gad (sat cu 185 de locuitori);

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 1 805 de persoane, dintre care:

- masculină = 857 de persoane

- feminină = 948 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 817

Sate componente: Ghilad, Gad (1332-1337, Guad, Guanad);

Instituții școlare:

- Școala cu clasele I-VIII: Ghilad; Grădinița cu program normal: Ghilad;

Instituții sanitare:

- Punct sanitar: Ghilad;

Instituții culturale:

- Cămin cultural: Ghilad;

Biserici și alte lăcașe de cult:

- Biserici ortodoxe române: Ghilad (1762) și Gad (1928); Biserică ortodoxă sârbă: Gad (1777); Biserică romano-catolică: Ghilad; Biserică penticostală: Ghilad;

Ruga:

- Ruga ortodoxă română în localitățile: Ghilad (Sfintele Paști) și Gad (Rusalii); Ruga ungurească: Ghilad (ultima duminică din luna august); Kirchwai: Ghilad (9 noiembrie);

Cetățeni de onoare:

Costel Busuioac.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI GHILAD

Guran Cornel	primar	Jurchița Daniela-Cristina, consilier	PNL
Vitan Ovidiu Eugen	viceprimar	Malița Gheorghe, consilier	PSD
Adam Daniel-Doru, consilier	PNL	Miclău Ioan-Mircea, consilier	PNL
Coza Cornel, consilier	PNL	Neamțu Marcel-Florin, consilier	PDL
Ișfan Gheorghe, consilier	PDL	Ureche Constantin-Dănuț, consilier	PDL
Jurca Sorin, consilier	PNL	Vedinaș Maria, consilier	PNL

GHILAD

UN ARMĂȘAR, DAR DE LA ÎMPĂRAT

În anul 1788, turcii asediază din nou Belgradul, așa cum au mai făcut-o și în alte dăți până atunci. Armata imperială austriacă ripostează, însuși împăratul Iosif al II-lea - însoțit de principele Francisc - pornind să apere cetatea Belgradului. În drum

Iosif al II-lea, împăratul găzduit în anul 1788 în casa paarelui Petru Miloș.

spre Belgradul asediat, împăratul Iosif al II-lea poposește în localitatea Gad. Este găzduit peste

noapte în casa săteanului **Petru Miloș** care s-a oferit să-l găzduiască fără nici o plată. Ospitalitatea de care a dat dovadă Petru Miloș a fost răsplătită pe măsură, paorele din Gad primind din partea Curții de la Viena, în dar, un armășar de rasă de la herghelia din Mezöhegyes.

„Herghelia Imperială și Regală” din Mezöhegyes a fost creată la ordinul lui Iosif al II-lea la 20 decembrie 1784, fiind prima herghelie de stat a monarhiei habsburgice. Cu coordonarea lucrărilor necesare (ridicarea construcțiilor, procurarea de armășari și de iepe, angajarea personalului) a fost însărcinat căpitanul Ioszeff Csekonics, viitorul proprietar al domeniului Hatzfeld (Jlmbolia). La Herghelia din Mezöhegyes a fost creată în prima jumătate a secolului al XIX-lea rasa Furioso North-Star, un cal inteligent, rezistent, stabil, bine temperat, excelent pentru călărie, dar și un bun cal de curse (foto). Herghelia există și azi, la 35 km de Orosháza, unde se organizează exerciții medievale de călărie, trageri cu arcul sau lupte cu sulița.

Conacul Gudenus

În secolul al XIX-lea, satul Gad a avut mai mulți proprietari. Ultimii dintre aceștia au fost Hugo și Bela Gudenus. În urma lor a rămas conacul Gudenus, ridicat la începutul secolului al XIX-lea și care azi face parte din patrimoniul istoric național. Oamenii locului spun că, de fapt, familia Gudenus a avut și un alt conac, mai mic, dar care s-a distrus în timp.

„GHIOCELUL” LUI IONEL

Ioan (Ionel) Bogdan s-a născut la Gad la 20 februarie 1942. Îndrăgostit de muzica populară, este încă elev la ciclul gimnazial când se înscrie la Școala de Artă Populară din Timișoara, clasa „instrumente” a profesorului Ioan Odrobot. La 14 ani e instrumentist în Fanfara CFR din Timișoara, ca și clarinetist, instructor fiindu-i profesorul Maxim Frunză. Este sprijinit de **Giura Galetin** și **Ciprian Cipu**, cântă în Ansamblul Tineretului, apoi în orchestra clubului 1 Mai, sub bagheta profesorului Odrobot, de la care deprinde arta dirijoratului. Dirijează ansamblul „Ghiocelul” al UMT-ului și, grație talentului său, la 32 de ani (1974) obține Medalia de aur și Diploma de cel mai bun dirijor pe țară la secțiunea Orchestră populară.

Un succes deosebit au interpretările sale la saxofon, duetul cu Nicolae Stoian din anii '70 stârnind admirație. Face turnee cu ansamblul de cântece și dansuri „Ghiocelul” în Ungaria (de mai multe ori), în Austria, iar în anul 1976 participă la Festivalul de Folclor din Bremen, Germania, avându-i sub bagheta sa pe instrumentiștii timișoreni Ion Peptenar la taragot și Mircea Ardelean la țambal.

Ionel Bogdan și orchestra „Ghiocelul”, cu care dirijorul și interpretul originar din Gad s-a identificat, au făcut înregistrări începând cu anul 1975 la Radio Timișoara, având apariții și la TVR Timișoara (1976).

GHILAD

PICTORUL NAIV

Considerat a fi unul dintre reprezentanții de seamă ai artei naive din România, Viorel Cristea s-a născut în anul 1947, la Ghilad. S-a sfârșit la vârsta de 47 de ani (la 15 mai 1993), lăsând în urmă peste 600 de lucrări expuse în țară (parte din acestea se gă-

esc la muzeul din orașul Ciacova) și în străinătate (SUA, Canada, Portugalia, Germania, Thailanda, Italia, Franța, Grecia, Elveția). În 6 octombrie 2006, odată cu inaugurarea noii clădiri a Primăriei comunei Ghilad, a fost dezvelit bustul pictorului naiv Viorel Cristea, în parcul din centrul așezării, bust realizat de sculptorul Gheorghe Ardelean.

TENORUL DIN STRANĂ

Povestea celui mai celebru român al anului 2008, **Costel Busuioc**, e un exemplu de felul în care, prin perseverență și muncă, poți răzbi în viață. Născut într-un sătuc în apropierea lașilor, la 21 octombrie 1974, într-o familie cu 11 copii, Costel a avut o copilărie grea, plină de privațiuni, așa că la 14 ani pleacă de acasă. Se stabilește pentru câțiva ani în satul Reea, județul Hunedoara, fiind adăpostit prin ajutorul asociației misionare „Oastea Domnului” de soții Nelu și Dorina Murg, devenind în primăvara lui 1992 cioban la oile familiei adoptive. Doi ani mai târziu va depune legământul de apartenență la „Oastea Domnului”. În anul 1998 se căsătorește cu Daniela, apoi cei doi soți se stabilesc în satul bănățean Ghilad, fiind primiți cu drag în casa bătrânei Maria Tufariu. Legat de biserică, devine cantor la Ciacova, cântă și în corul bisericesc din Ghilad. Muncește la Căile Ferate, apoi ca maseur la spitalul (căminul) de bătrâni din Ciacova. Îi este greu să-și întrețină cei patru copii, așa că la anul 2006 ajunge în Spania, unde va lucra ca zidar.

Costel Busuioc, alături de copiii săi (2009)

La Timișoara făcuse, cu întreruperi, trei ani de canto. Îndrăgostit de muzica clasică, Costel se înscrie la un concurs celebru al televiziunii spaniole, „Fiii lui Babel”. La 25 ianuarie 2008 debutează în calificări cu aria „**Nessun dorma**” (din opera Turandot de Puccini). Uimește auditoriul, România e cu sufletul la gură, cei din Ghilad îi țin pumnii, mândri de consăteanul lor! Au loc apoi, din 30 ianuarie și până în 5 martie, alte etape de calificări, Busuioc interpretând arii și piese de Verdi, di Capua, Sartori, Schubert, Lara, pentru ca la 13 martie 2008 să câștige faimosul concurs, cu aceeași arie „**Nessun dorma**”, devenind celebru în Europa și trezind interesul casei de discuri Sony, el, Costel Busuioc, tenorul din Ghilad, supranumit, de acum, „**Pavarotti din Banat**”.

